

УДК 69.009

О. С.Гриценко,канд. екон. наук, доцент
ORCID: 0000-0001-7740-7536**О. М.Саченко,**

магістр,

О. О.Клименко,

магістр,

В.П.Власюк,

магістр,

Київський національний університет будівництва і архітектури

СУТЬ ЛІЗИНГУ, ОРЕНДИ: МОЖЛИВОСТІ І ПЕРЕВАГИ

У статті розкрито методи залучення основних виробничих фондів при будівництві на умовах оренди чи лізингу. Визначено їх правовий та економічний зміст, основні риси, в чому полягає сутність відносин між учасниками договору та переваги кожного з методів. Досліджено розвиток послуг лізингу та оренди на ринку України.

Ключові слова: *фінансовий лізинг, лізингодавець, лізингоодержувач, сублізинг, оренда, орендодавець, орендар, суборенда.*

Вступ. Будівництво являє собою окрему, самостійну галузь економіки країни, яка призначена для створення і введення в дію нових основних фондів, а також для реконструкції та розширення, ремонту і технічного переозброєння діючих основних фондів [1]. Рівень розвитку будівництва говорить про економічний розвиток країни та рівень життя її населення [2, с. 5]. В залежності від вартості капіталу підбираються напрямки інвестицій, з урахуванням того, що їх ефективність не повинна бути меншою за вартість джерела фінансування. А вже від ефективності виконаних інвестицій залежать, знову таки, результати діяльності підприємства[3].

Будівельний комплекс за словами Світличної Т. І. служить базою економічного і науково-технічного розвитку всіх його галузей, і об'єднує виробництво будівельних матеріалів і будівельне виробництво. Важливість цього комплексу для економіки будь-якої країни можна пояснити тим що капітальне будівництво, як ніяка інша галузь економіки, створює велику кількість робочих місць і споживає продукцію багатьох галузей народного господарства. Економічний ефект від розвитку цієї галузі полягає у мультиплікаційному ефекті коштів, вкладених у будівництво. Адже з розвитком будівельної галузі будуть розвиватися: виробництво будівельних матеріалів і відповідного обладнання, машинобудівна галузь, металургія і металообробка, нафтохімія, виробництво скла, деревообробна промисловість, транспорт, енергетика тощо. Неможливо уявити будівництво без засобів механізації і транспорту. Для перевезення будівельних матеріалів, будівельних конструкцій і

будівельної техніки використовуються практично всі види транспорту: автомобільний, залізничний, річковий, морський і повітряний. Величина транспортних витрат на будівництво сягає 20%. Основні засоби механізації – монтажні крани, землерийно-транспортні машини, підйомники та інше надходять в будівельні організації від підприємств машинобудування, яке фактично оснащує будівельну галузь технікою [2, с. 6]. В сучасному часі щоб повністю забезпечити будівництво необхідними засобами механізації потрібні великі капітальні вкладення, тому є досить рентабельним звертатися до послуг лізингу та оренди, щоб зменшити витрати.

Постановка проблеми. Основне завдання будівельних підприємств в ринкових умовах економіки є підвищення рівня конкурентоспроможності будівельної продукції та послуг. Досягнення відповідного рівня конкурентоспроможності продукції та послуг можливо за допомогою зниження витрат виробництва. Це можливо досягнути на основі вдосконалення будівельної технології, переоснащення парку організацій будівельними механізмами, машинами та обладнанням. Незалежно від організаційно-правової форми підприємства все, що вимагає значного стартового капіталу і істотних одноразових початкових витрат, вимагає нових вкладень в оновлення виробництва та зміцнення його матеріально-технічної бази. Саме необхідність інвестиційних вкладень створює бар'єр входу як на внутрішній, так і на зовнішній ринок або ж не дозволяє на них закріпитися багатьом будівельним підприємствам. При таких умовах найбільш доцільним для подолання цих проблем є використання таких послуг як лізинг чи оренда [1].

Мета статті. Дослідити що являє собою суть лізингу і оренди, які вони надають можливості та переваги, розглянути перспективи розвитку на сучасному ринку України.

Вклад основного матеріалу. Лізинг є одним з найбільш ефективних фінансових інструментів, що надає реальну можливість підприємствам оновлювати свої основні фонди, знижувати податкові і оперативні витрати. За договором лізингу одна сторона передає або зобов'язується передати другій стороні у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем (прямий лізинг), або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов (непрямий лізинг), на певний строк і за встановлену плату [4]. Правове регулювання у відносинах лізингу здійснюється Цивільним кодексом України (§6 гл.58), Господарським кодексом (ст.292) та Законом України "Про фінансовий лізинг" [5](табл.1).

Сублізинг - це вид піднайму предмета лізингу, у відповідності з яким лізингоодержувач за договором лізингу передає третім особам у користування за плату на погоджений строк відповідно до умов договору сублізингу предмет лізингу, отриманий раніше від лізингодавця за договором лізингу [6].

В лізингових відносинах, як правило, беруть участь три сторони: лізингоодержувач, лізингодавець і продавець. Лізингодавець це юридична особа або може бути банківська установа, яка передає право за договором, володіти і

користуватися об'єктом лізингу, а лізингоодержувач це особа яка отримує це право, може бути як фізична так і юридична особа. Продавцем називають фізичну або юридичну особу, в якій лізингодавець може набути об'єкт лізингу, це може бути завод що виготовляє будівельну техніку, його представник чи посередник [6].

Таблиця 1

Визначення фінансового лізингу.

Джерело	Поняття що таке фінансовий лізинг
Закон України про фінансовий лізинг	це вид цивільно-правових відносин, що виникають із договору фінансового лізингу.
Господарський кодекс України	це господарська діяльність, спрямована на інвестування власних чи залучених фінансових коштів, яка полягає в наданні за договором лізингу однією стороною у виключне користування другій стороні на визначений строк майна, що належить лізингодавцю або набувається ним у власність за дорученням чи погодженням лізингоодержувача у відповідного постачальника майна, за умови сплати лізингоодержувачем періодичних лізингових платежів.
Цивільний Кодекс України	За договором лізингу одна сторона (лізингодавець) передає або зобов'язується передати другій стороні (лізингоодержувачеві) у користування майно, що належить лізингодавцю на праві власності і було набуто ним без попередньої домовленості із лізингоодержувачем або майно, спеціально придбане лізингодавцем у продавця відповідно до встановлених лізингоодержувачем специфікацій та умов на певний строк і за встановлену плату (лізингові платежі)
Економіка будівництва. А.Ф. Гойко, К.В. Измайлова, П.М. Куліков; – К.:КНУБА, 2014. – 168 с.	Лізинг – це товарна форма довгострокового кредиту з метою отримання машин, техніки, устаткування, засобів транспорту, комп'ютерів і інших видів активної частини ОВФ з першочерговим правом подальшого викупу об'єктів лізингу, коли залишиться неамортизованою менш 40% їх первісної вартості. Не можуть бути об'єктами лізингу земля, майнові комплекси, окремі будівлі, споруди.
Горбонос Ф. В., Економіка підприємств. - К.: Знання, 2010. - 463 с.	Лізинг- особливий вид інвестиційної діяльності. Згідно з ним, лізингодавець дає лізингоодержувачу засоби на певний термін і за певну плату, при цьому право власності залишається у лізингодавця на термін дії договору.
Фінансовий лізинг в Україні: переваги та недоліки/ Борисюк О. В. Науковий вісник Херсонського державного університету, ст.21	фінансовий лізинг – це господарська операція, що здійснюється фізичною або юридичною особою і передбачає передачу орендарю майна, яке є основним засобом і придбане або виготовлене орендодавцем, а також усіх ризиків та винагород, пов'язаних з правом користування та володіння об'єктом лізингу.

Вигода лізингу для лізингодавця полягає в тому що він отримує відсоток, який сплачує лізингоодержувач за користування будівельною технікою, а вигода ж для лізингоодержувача є виграш часу, тобто можливість відразу запустити техніку в роботу ,тим самим самоокупитись і скоротити витрати на здійснення виплати .Предмет лізингу передається лізингоодержувачу, проте залишається власністю лізингодавця до закінчення виплат. Лізингодавець має право відмовитися від договору лізингу та вимагати повернення предмета лізингу від лізингоодержувача на підставі якщо лізингоодержувач не сплатив лізинговий платіж частково або у повному обсязі та прострочення сплати становить більше 30 днів [6]. Після закінчення терміну дії договору лізингоодержувач зобов'язаний або повернути будівельну техніку в нормальному стані, або придбати його у власність. Другий варіант більш поширений.Лізингові відносини можуть бути оформлені одночасно декількома договорами, крім договору лізингу: договором купівлі-продажу, договорами застави, поруки, гарантії. Завод-виробник надає, як правило, комплекс додаткових послуг, що зазвичай включає в себе гарантійний ремонт, сервісне обслуговування, постачання запасних частин. Ці послуги можуть бути включені в договір лізингу, а можуть бути предметом окремих договорів. Предмет лізингу може бути застрахований від ризиків загибелі майна, недостачі або пошкодження. Багато видів технологічного обладнання, а також будівельних машин (включаючи гусеничні та автомобільні крани) є небезпечними виробничими об'єктами, тому їх краще застрахувати.

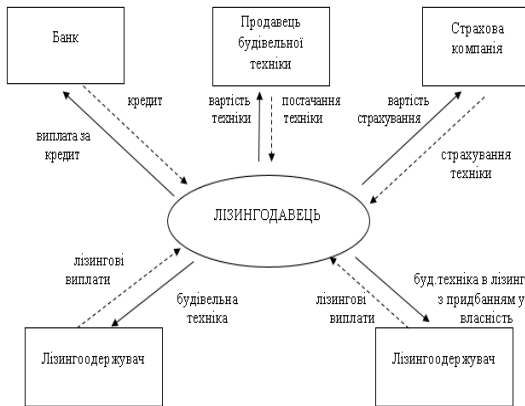

Рис.1 Схема регулювання лізингових відносин.

В Україні головною організацією, що здійснює регулювання ринку лізингових послуг, є Асоціація "Українське об'єднання лізингодавців" (УОЛ), створена в 2005 році як добровільний союз професійних учасників ринку лізингу. Головним завданням Асоціації є сприяння розвитку відкритого і рівно доступного ринку

оперативного і фінансового лізингу в Україні шляхом координації діяльності підприємств, що об'єдналися для захисту спільних інтересів. Водночас проголошено, що об'єднання не слугує досягненню будь-яких угод між її членами щодо розподілу лізингового ринку [7].

З метою розвитку міжнародних зв'язків Асоціація УОЛ вступила 2005 року до Федерації європейських асоціацій лізингових компаній LEASEUROPE. Федерація об'єднує 47 національних Асоціацій європейських країн, які представляють інтереси близько півтора тисяч лізингових компаній та охоплюють 92% європейського лізингового ринку. Члени Української Асоціації працюють в робочих групах LEASEUROPE з питань Центральної та Східної Європи. Портфель лізингових компаній в Україні зараз зростає швидше, ніж ВВП країни. За 2017 рік вартість договорів фінансового лізингу збільшилась на 32% – до 12,97 млрд. грн. За даними регуляторів ринків фінансових послуг (НБУ та Нацкомфінпослуг), збільшення обсягу операцій фінансового лізингу демонструють як лізингодавці, так і банки [8]. Статистика показує що на II квартал 2018 рік в порівнянні з II кварталом 2017 року стало більше на 2 млрд грн. в обсязі нових угод фінансового лізингу і на 2,8 млрд грн. в обсязі портфелю лізингових компаній.

Компанії-учасники Асоціації продовжують стрімко нарощувати обсяги нових укладених договорів лізингу. У 2-у кварталі 2018 року обсяги нового бізнесу склали 4,390 млн. грн. проти 2,865 млн у 1-у кварталі поточного року (+53% за квартал). Порівняно з 2-м кварталом минулого року зростання нового бізнесу склало 85%.

Лідером із зростання за II квартал 2018 року в абсолютному вимірі стала компанія OTP Leasing. Станом на 30.06.2018 загальний обсяг портфелю лізингових компаній – членів Асоціації «Українське об'єднання лізингодавців» становить 12,992 млрд грн (без врахування плати за користування предметом лізингу), що на 12.5% більше ніж на кінець попереднього кварталу і на 27.1% вище за розмір активів в аналогічному періоді минулого року. Більшість лізингових угод укладених в II кварталі 2018 року передбачали фінансування автомобільного транспорту[9].

Небанківські установи набагато швидше, ніж банки, приймають рішення. Вони більш клієнторієнтовані і мають можливість пропонувати фінансування на «гнучкіших» умовах. Тобто лізингові угоди все більше набувають популярності.

Перевагами оновлення основних виробничих фондів за допомогою лізингу є:

- те що лізинг найбільш доступна форм довгострокового фінансування для отримання техніки. Лізингодавці звичайно спеціалізуються на певних видах обладнання, а це дозволяє їм залучати кредити від виробників обладнання або мати доступ до іноземних ринків капіталу, беручи на себе частину кредитного ризику при наданні лізингового майна;

- зменшення ризику морального старіння техніки. Притаманна галузі мінливість видів робіт дозволяє гнучко налаштовуватись на найбільш прийнятну техніку та не обтяжувати при цьому свій баланс непотрібними або неефективними засобами, оскільки у будь-який час техніку можна повернути лізингодавцю;

-заставою є сам об'єкт лізингу. В разі звичайного кредиту вартість високоліквідної застави може у 1,5 – 3 рази перевищувати розмір потрібного кредиту [8];

-лізинг не обмежує можливості підприємства в отриманні кредитів, оскільки не вносить до кредитної історії;

-отримати лізинг на будівальну техніку малим підприємствам набагато простіше ніж банківський кредит;

-гнучкість платежів - платежі за договором лізингу можна побудувати за бажанням лізингоодержувача. (раз в місяць, раз в квартал, по закінченню дії договору);

-оптимізація бухгалтерської звітності, так як об'єкт лізингу знаходиться на балансі лізингодавця;

-страхування об'єкта лізингу, подальшого його обслуговування, оформлення договору бере на себе сама лізингова компанія [10];

-при виплаті за лізинг техніки права власності може перейти у власність лізингоодержувача, якщо це передбачено договором;

-після закінчення робіт одержану техніку в лізинг підприємство може передати в сублізинг, тим самим швидше самоокупитись ,звичайно якщо це передбачено в договорі з лізингодавцем [6].

Таблиця 2

Визначення що таке оренда за різними джерелами інформації.

Джерело інформації	Поняття о оренда
Закон України «Про оренду державного та комунального майна»	Оренда –це засноване на договорі строкове платне користування майном, необхідним орендареві для здійснення підприємницької та іншої діяльності.
Цивільний Кодекс України	За договором оренди наймодавець передає або зобов'язується передати наймачеві майно у користування за плату на певний строк.
Степанов, И. С. Экономика строительства : учебник для вузов / И. С. Степанов. — 3-е изд. — М. : Издательство Юрайт,2009.—620с.	Оренда дозволяє підрядним організаціям залучати в господарський оборот необхідне майно без значних одноразових вкладень, пов'язаних з його придбанням, надаючи можливість їм отримувати дохід за допомогою здачі в оренду тимчасово невикористовуваних об'єктів, зберігаючи право власності на них.

Ще однією формою для збільшення основних виробничих фондів є оренда будівельної техніки. Високі ціни на машини й устаткування, труднощі з фінансуванням призводять до того, що підприємства часто вдаються до таких послуг. У будівельній галузі набули немалої популярності підприємства що здають будівельні машини та механізми, устаткування, транспортні засоби. Це дає

можливість швидко вводити в дію основні виробничі фонди, використання готової інфраструктури особливо для малого бізнесу. За оцінками експертів в Україні на частку орендованих машин припадає близько 10% від загального обсягу використовуваної будівельної техніки в той час, як середньоєвропейський показник складає 40–50%, а у Великій Британії, наприклад, доходить до 80%.

В будівництві оренда може бути дуже ефективною в силу тимчасового характеру робіт. За договором оренди орендар бере в тимчасове користування об'єкт для здійснення своєї підприємницької діяльності на визначений термін за відповідну плату. Правові відносини у цій сфері регулюються Кабінетом Міністрів України, а також Фонд державного майна України [11]. Згідно із законодавством в договорі щодо оренди беруть участь дві сторони: орендодавець і орендар [1].

Орендодавець - власник майна, що надає орендарю за плату в тимчасове користування майно в стані, що відповідає умовам договору оренди і призначенню майна разом з усіма йому належать і відносяться до нього документами, якщо інше не передбачено договором. Орендар - одержувач майна, що використовує його в своїх цілях відповідно до умов договору. У випадку, якщо необхідність орендаря у використанні орендованого майна зникає, то він за згодою орендодавця має право здавати орендоване майно в суборенду і передавати свої права та обов'язки за договором оренди іншій особі. Термін дії договору суборенди не може перевищувати періоду дії договору оренди. Даний фактор є перевагою орендних відносин, які значно розширюють можливості будівельних організацій ефективно використовувати орендовані об'єкти [1].

Орендар зобов'язаний своєчасно вносити орендну плату за користування майном. Головними умовами договору є форма, розмір орендної плати, строки та умови її внесення. Платежі за оренду встановлюються періодично, у встановлені договором терміни. При визначенні суми орендної виплати враховуються такі показники як:

- величина амортизаційних відрахувань;
- середня величина орендної плати за аналогічний об'єкт;
- витрати на проведення ремонту техніки після закінчення оренди;
- величина страхування об'єкту;

Завдяки оренді підрядні організації мають змогу використовувати в будівництві необхідні виробничі фонди без значних одноразових вкладень, пов'язаних з придбанням та можливість отримати дохід від здачі в оренду невикористовуваних об'єктів, зберігаючи право власності на них.

Перевагами оренди техніки є:

- гнучкість орендних відносин;
- орендар сплачує не великі суми грошей в порівнянні з купівлею техніки, придбати всю техніку яка буде необхідна для будівництва часто не під силу навіть великим будівельним компаніям;

- мобільність техніки, не потрібно здійснювати експлуатаційні витрати, піклуватися про те де буде зберігатися ваша техніка, так як можливо на майданчику вона буде перебувати декілька днів;

- немає простою техніки;
- відсутність необхідності високих капітальних витрат;
- підвищення ліквідності будівельних організацій, істотний вииграш у часі.

Недоліками є висока вартість та ризики отримати не високоякісну техніку чи ушкоджену .

Таблиця 3

Відмінності між орендою та фінансовим лізингом будівельної техніки [12].

Ознака	Оренда	Фінансовий лізинг
Кількість учасників договору	Два (орендар та орендодавець)	Не менше як три (лізингодавець, лізингова компанія, лізингоодержувач)
Експлуатація	орендар	Лізингоодержувач (орендар)
Строк угоди	Менший від строку амортизації об'єкта	Дорівнює або перевищує строк повної амортизації об'єкта
Право лізингодержувача (орендатора) після закінчення договору	-продовжити термін договору -повернути техніку	-заключити новий договір -повернути техніку -вкупити техніку в лізингодавця
Обслуговування (страхування)під час експлуатації	Орендодавець (Лізингоодержувач)	Лізингодавець(орендар)
Ризики	Несе відповідальність орендар(лізингодавець)	Несе відповідальність лізингоодержувач

Висновки. Вважається що лізинг тісно зв'язаний з орендою і містить в собі якості кредитної угоди і може створювати новий комплекс майнових відносин.

Виходячи з вищезазначеного можна стверджувати що фінансовий лізинг чи оренда техніки є достатньо вигідним рішенням для будівельних організацій, особливо для малого бізнесу. Лізинг в Україні має досить непогані перспективи розвитку на ринку та є конкурентоспроможним .Також багато науковців вважають що лізингові схеми мають менший ступінь ризику. Тому при виборі методу залучення основних виробничих фондів в будівельний процес треба порівняти всі переваги та недоліки послуг оренди та лізингу і вибрати найбільш оптимальніший варіант для вашої організації.

Список літератури:

1. Степанов И. С. Економіка будівництва : навч. посіб / И. С. Степанов.- № 3 .- Видавництво Юрайт, 2009. - 620 с.
2. Світлична Т. І. “Економіка і організація діяльності будівельного підприємства” /Світлична Т.І. - Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 37 с.

3. Закорко П. П. Алгоритм управління грошовим потоком підприємств будівельного комплексу [Електронний ресурс]/П. П. Закорко, О. Г Гриценко, Ю.О. Запечна, К. І. Шевчук//Ефективна економіка. - Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет. - 2017. - №4. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5933>

4. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 р. №435-IV [Електронний ресурс].-§6 гл.58.- Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

5. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. №436-IV[Електронний ресурс].-ст.292.-Режим доступу:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>

6. Закон України «Про фінансовий лізинг» у редакції Закону від 11.12.2003 р. №1381-IV

7. Морозова Г. С. Лізинг як перспективне джерело фінансування необоротних активів підприємства. Економічна наука. -2014.-№ 9.- с. 25.

8. Гойко А. Ф. Економіка будівництва: навч. посіб. / А.Ф. Гойко, К.В. Ізмайлова, П.М. Куліков; за заг. ред. П.М. Кулікова. – К.:КНУБА, 2014. – 168 с.

9. Українське об'єднання лізингодавців.- Режим доступу: <http://uul.com.ua>

10. Бондар Т. В. Сутність і значення фінансового лізингу в Україні/ Т. Бондар// Збірник наукових праць ВНАУ, Економічні науки. -2012. -№ 3(69). - с. 213.

11. Закон України « Про оренду державного та комунального майна» у редакції Закону від 25.12.2015 року N 928-VIII

12. Лозинська К. В. Лізинг як інструмент інвестування аграріїв [Електронний ресурс] // Ефективна економіка.-2011.-№11. - Режим доступу: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=794>

13. Інноваційні моделі і методи організації, управління і економічної оцінки технологічних процесів будівельного виробництва: Монографія / Р.Я. Зельцер та ін. - К.: «МП Леся», 2018.- 209с.

References:

1. Stepanov Y. S. Ekonomika budivnytstva: navch. posib / Y. S. Stepanov.- № 3 .- Vydavnytstvo Yurajt, 2009. -620 s.

2. Svitlychna T. I. “Ekonomika i orhanizatsiia diial'nosti budivel'noho pidpriemstva” /Svitlychna T.I.- Kharkiv. nats. un-t mis'k. hosp-va im. O. M. Beketova. – Kharkiv: KhNUMH im. O. M. Beketova, 2016. – 37 s.

3. Zakorko P. P. Alhorytm upravlinnia hroshovym potokom pidpriemstv budivel'noho kompleksu[Elektronnyj resurs]/P. P. Zakorko, O. H Hrytsenko, Yu.O. Zapiechna, K. I. Shevchuk//Efektyvna ekonomika. - Dnipropetrovs'kyj derzhavnyj ahrarno-ekonomichnyj universytet. - 2017. - №4. -Rezhym dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=5933>

4. Tsyvil'nyj kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 r. №435-IV [Elektronnyj resurs].-§6 hl.58.- Rezhym dostupu:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15>

5. Hospodars'kyj kodeks Ukrainy vid 16.01.2003 r. №436-IV[Elektronnyj resurs].-st.292.-Rezhym dostupu:<http://zakon.rada.gov.ua/laws/main/436-15>

6. Закон Ukrainy «Pro finansovyy lizynh» u redaktsii Zakonu vid 11.12.2003 r. №1381-IV
7. Morozova H. S. Lizynh iak perspektyvne dzherelo finansuvannia neoborotnykh aktyviv pidpriemstva/ H. Morozova//Ekonomichna nauka. -2014.-№ 9.- s. 25.
8. Hojko A. F. Ekonomika budivnytstva: navch. posib. / A.F. Hojko, K.V. Izmajlova, P.M. Kulikov; za zah. red. P.M. Kulikova. – K.:KNUBA, 2014. – 168 s.
9. Ukrains'ke ob'iednannia lizynhodavtsiv: [Elektronnyj resurs].- Rezhym dostupu: <http://uul.com.ua>
10. Bondar T. V. Sutnist' i znachennia finansovoho lizynhu v Ukraini/ T. Bondar// Zbirnyk naukovykh prats' VNAU,Ekonomichni nauky. -2012. -№ 3(69). - s. 213.
11. Zakon Ukrainy « Pro orendu derzhavnogo ta komunal'noho majna» u redaktsii Zakonu vid 25.12.2015 roku N 928-VIII
12. Lozins'ka K. V. Lizynh iak instrument investuvannia ahrariiv [Elektronnyj resurs] // Efektyvna ekonomika.–2011.-№11.-Rezhym dostupu: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=794>
13. Innovatsijni modeli i metody orhanizatsii, upravlinnia i ekonomichnoi otsinky tekhnolohichnykh protsesiv budivel'noho vyrobnytstva: Monohrafiia / R.Ya. Zel'tser ta in. - K.: «MP Lesia», 2018.- 209s.

Гриценко А. С., Саченко А. М., Клименко А. А., Власюк В.П.

Суть лизинга, аренды: возможности и преимущества

В статье раскрыты методы привлечения основных производственных фондов при строительстве на условиях аренды или лизинга. Определены их правовой и экономический смысл, основные черты, в чем заключается сущность отношений между участниками договора и преимущества каждого из методов. Исследовано развитие услуг лизинга и аренды на рынке Украины.

Ключевые слова: *финансовый лизинг, лизингодатель, лизингополучатель, сублизинг, аренда, арендодатель, арендатор, субаренда.*

Gritsenko O. S., Sachenko O. M., Klimenko O. O., Vlasyuk V.P.

The essence of leasing, rent : opportunities and advantages.

The article describes the methods of attracting major production assets during construction on the terms of lease or rent. The author define their legal and economic content, the main features, the essence of relations between the parties to the contract and the advantages of each methods. The development of leasing and rent services in the Ukrainian market is explored.

Keywords: *financial leasing, lesser, lessee, subleasing, rent, landlord, tenant, sublease.*